

навчання, наукового пошуку, спілкування з іноземними колегами тощо. При цьому важливим ще виступає індивідуальний освітній маршрут як тимчасова послідовність реалізації освітньої діяльності студента, який навчається. Індивідуальний освітній маршрут може змінюватися й залежить від динаміки освітніх завдань, забезпечує інакше, ніж навчальний план, конструювання тимчасової послідовності форм і видів організації взаємодії у системі «студент-педагог» [1, с. 19]. Індивідуальний освітній маршрут – це персональний шлях реалізації особистісного потенціалу в освіті: інтелектуального, емоційно-вольового, діяльнісного, морально-духовного.

Студентська мобільність стає невід'ємною складовою сучасної освіти і зростатиме надалі, оскільки уможлиблює прискорення інтеграції країни до Європейського освітнього простору, вдосконалення освітніх технологій, вихід української освіти на світовий рівень, інноваційний розвиток університетської науки та інтеграцію її з виробництвом, забезпечує формування майбутнього фахівця, здатного успішно конкурувати на вітчизняному та європейському ринку праці.

Література

1. Александров В.Б. Понимание и социально-познавательный опыт субъекта / В.Б.Александров // Опыт и его место в социальном познании. – Калининград : Изд-во Калининского гос. ун-та, 1994. – 129 с.

2. Бондарева Е.В. Направленность на формирование профессиональной компетентности как путь совершенствования экономического образования / Е.В. Бондарева. – М. : Наука, 2003. – 315с.

3.Здіорук С.І. Академічна мобільність як фактор інтеграції України у світовий науково-освітній простір. Аналітична записка [Електронний ресурс] / С.І. Здіорук, І.В. Богачевська. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/142>

4.Мирончук Н.М. Академічна мобільність як фактор інтеграції України у світовий освітній простір // Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном : зб. наук. праць / за ред. проф. С.С. Вітвицької, доц. Н.М. Мирончук. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – С. 20-24.

5. OECD. Internationalisation and Trade in Higher Education: Opportunities and Challenges. – Paris: OECD Publications, 2004. – 315 p.

УДК 37.037

ТОВКАНЕЦЬ Г.В., ГАРПАШ В.М.
Мукачівський державний університет

СТИМУЛЮВАННЯ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Проблема творчої активності та формування особистості відноситься до недостатньо вивченої та дослідженої проблеми сьогодення як у психології, так і у педагогіці. Увага до цієї проблеми не послаблювалась у психолого-педагогічній науці протягом усього періоду її розвитку. Їй були присвячені дослідження видатних вітчизняних та зарубіжних психологів і педагогів, зокрема П. Блонського, Л. Виготського, В. Давидова, А. Занкова, Г. Костюка, Г. Люблінської, Н. Менчинської, М. Шардакова та ін.

Творче мислення – це застосування нетрадиційного способу мислення, незвичайного бачення проблеми, виходу думки за межі звичного способу міркувань. Основна особливість творчого мислення – це вміння аналізувати будь-які проблеми, встановлювати системні зв'язки, виявляти протиріччя, знаходити для них рішення, прогнозувати можливі варіанти розвитку. Властивості творчої особистості: виникнення спрямованого інтересу до певної галузі знань ще в дитячі роки, зосередження на творчій роботі, спрямованість на обраний напрям діяльності, велика працездатність, підпорядкованість творчості духовній мотивації, стійкість, непоступливість у творчості, навіть упертість, захоплення роботою.

Сприятливим для творчого розвитку дітей є молодший шкільний вік. Саме в цей період активно розвиваються уява, дар фантазувати, творчо мислити, помітно проявляється допитливість, формується вміння спостерігати, порівнювати, критично оцінювати діяльність. Для розвитку творчого мислення і творчої уяви учнів необхідно розвивати такі уміння, як: класифікувати об'єкти, ситуації, явища за різними характеристиками; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; бачити взаємозв'язки та виявляти нові зв'язки між системами; розглядати систему в розвитку; робити припущення, прогнозувати; виділяти протилежні якості об'єкта; виявляти та формулювати протиріччя; використати різні системи орієнтації в уявному просторі.

Прояви творчого мислення залежать від багатьох внутрішніх умов: від рівня емоційного збудження та мотивації, рівня знань, які має учень, почуття успіху.

Продуктивному творчому мисленню сприяє оволодіння спеціальними прийомами, до яких належать:

- прийом протилежних властивостей, пошук аналогій;
- асоціювання понять, постановка запитань;
- переформулювання, генерування ідей, зміна альтернативи;
- комбінування, що дає можливість уявляти, конструювати, переносити знання на ситуацію тощо.

Застосування різноманітних ігрових ситуацій, ігрових прийомів гарантує стійкий інтерес, розкутість у поведінці, вміння формулювати і доводити власні думки. Високий рівень сформованості таких розумових операцій як аналіз, синтез, порівняння є підґрунтям повноцінної розумової діяльності, що спрямована на творче засвоєння і перетворення дійсності.

Методами і засобами стимулювання творчої активності та запобігання негативного впливу критичності є засіб образного порівняння (аналогії), метод мозкового штурму, метод комбінаційного аналізу, складання і розв'язування задач на матеріалі довілля та народних знань, розгляд вправ на розвиток уміння висловлювати здогадки, припущення, доводити справедливості певних тверджень, збагачення навчального матеріалу завданнями комбінаторного типу та задачами з логічним навантаженням, виконання інтегрованих завдань – комплексів, використання цікавинок на уроках (завдання для інтелектуального самовдосконалення, головоломки, задачі-казки, задачі-вірші, ігрові вправи, тематичні загадки, задачі-веселики тощо).

Критеріями здібностей учнів до творчої діяльності є застосування нових підходів до розв'язання навчальних проблем, комплексне і варіантне використання у навчальній практичній діяльності всієї сукупності теоретичних знань і практичних навичок, прояв гнучкості під час вибору оптимального рішення у нестандартних ситуаціях. Зовнішніми проявами творчого розвитку в дитинстві є: більш швидкий розвиток мислення і мовлення; рання захопленість (музикою, малюванням, читанням, рахуванням); допитливість; дослідницька активність.

Для розвитку креативної особистості необхідно надавати можливість учням молодшого шкільного віку самостійно знаходити шляхи вирішення завдань, а не вирішувати за них. Творче мислення починає працювати в кожній і будь-якій нормальній людині, коли саме життя, практика наражають її на якісь труднощі, перепони, що виступають у вигляді більш чи менш складних задач, які збуджують їх розум, примушують мислити, шукати і знаходити відповідні рішення.

Література

1. Педагогічний креатив: проектні технології в освітньому процесі / за наук. ред. К.Л. Крутій, О. М. Каплуновської. – Запоріжжя : ТОВ «ЛІПС» ЛТД, 2010. – 100 с.
2. Фаніна М. Критичне мислення як засіб формування та розвитку творчих здібностей молодших школярів / М. Фаніна // Початкова школа. – 2016. – № 12. – С. 34 – 37.
3. Хіміч О. П. Розвиток творчих здібностей особистості / О.П.Хіміч // Педагогічна майстерня. – 2015. – №2. – с. 43 – 47.

УДК 378.14; 37.032

ТОВКАНЕЦЬ О.С.
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

УПРАВЛІНСЬКІ ЯКОСТІ ПЕДАГОГА У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Реалізація компетентнісної парадигми в освіті висуває високі вимоги до особистісних та лідерських якостей педагога. Саме вони вибудовують стратегію розвитку освітньої організації і створюють емоційно-психологічну атмосферу в колективі.

При здійсненні освітньої діяльності педагог повинен вміти:

- моделювати навчально-виховну діяльність з урахуванням культурних відмінностей дітей, статево-вікових та індивідуальних особливостей;
- спілкуватися з дітьми з врахуванням їх психологічних особливостей, визнавати гідність дитини, розуміючи і приймаючи її;
- створювати в навчальних групах (класі, гуртку, секції і т. п.) різновікові дитячо-дорослі спільності;
- керувати навчальними групами з метою залучення учнів до процесу навчання і виховання, мотивуючи їх навчально-пізнавальну діяльність;
- аналізувати реальний стан справ в навчальній групі, підтримувати в дитячому колективі ділову, доброзичливу атмосферу;
- захищати гідність й інтереси учнів, допомагати дітям, які опинилися в конфліктній ситуації і / або несприятливих умовах;

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>